

The Oldest Slovene
Daily in Ohio
Best Advertising
Medium

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

Najstarejši slovenski
dnevnik v Ohio
Oglaš v tem listu so
uspešni

VOLUME XIX. — LETO XIX.

CLEVELAND, OHIO, TUESDAY, (TOREK) NOVEMBER 10th, 1936

ŠTEVILKA (NUMBER) 266

MADRID SE ZME- ROM ZADRŽU- JE REBELE

Vadno čete so ustavile na
padale, za katere je Ma-
drid še vedno zelo trd o-
reh, ob katerem si obup-
no lomijo zobe.

MADRID. — Rebelne čete,
s katerimi avangardo tvorijo do-
mestni vojaki (mohamedan-
ski Mavri) in tujski legionarji
slovenskega Maroka, so se vče-
rje v svo silo vrgle proti vlad-
ni vojski, ki so se morale u-
staviti dve miljii proti mestu,
kjer so ustavile rebelni napad ka-
jeto pet sto čevljev pred Angel-
om. Rebelni napad je prišel
slovenskim topniškim ognju
in zračnim napadom na po-
stojnice. Dasi so rebeli po-
stali v boj svoje najboljše čete
na delavski milicijski izčrpani
in preostalih bojov, pa se fa-
šistični vojski niso posrečilo pro-
dreti in imeli v načrtu. Delav-
ski milicijski so se vzlic temu,
da so mnogo slabše oboroženi in
da so od rebelov, ponovno
za nezdoljiv oroh.

Rebelni letalci so včeraj
bombardirali Madrid.
Vojne bombe so raztrgale na-
stojnice, večina žensk
v tem tem čudovito mirno.
Nepretrganim rebelnim
napadom se večina
posebnega. Gostilne, gledali-
šča, so odprta kot navadno
in podzemna železni-
šnica normalno obratujeta.
Rebeli Madridskih pred-
stojnikov so dobili navodila, kako
rebeli metati steklenice z ga-
solinom na rebelne tanke, ako
jim posreči prodreti v ma-
redne predmestne ulice. Ste-
klenice z gasolinom je treba za-
staviti z bombažem, ga zažgati,
da steklenice zagnati na
vzpe. Ta način boja proti
rebelom je zelo uspešen.

Madridu je bilo včeraj po-
najbolj okrog 25 fašističnih
kardinarjev, ki so streljali iz
vsega vladnih čet je dobilo
močilo, da se bližajo Madri-
d. Rebelne čete iz Barcelone,
ki pripravljene napasti fašiste,
da bo to priporočljivo. To je
na branilcem Madrida novega

EDEN ČETVORČEK JE OSTAL ŽIV

MEMPHIS, Tenn. — Izmed
mrtvih, katere je predzadnja
porodila neka farmari-
na, živi še samo
eden, ki je bila ob rojstvu naj-
mlajša, najslabša in najslabša.
Njen sestrični in bratec, vsi težji
umrli. Sestrični ob rojstvu kot ona,
ki je rojstvo drug za drugim. Ella
je rojstva tehtala pičlih dva
funta.

VAR ZENIN, MLADA NEVE- STA

LOS ANGELES. — John
Zenin, splošno znan film-
režiser, se je poročil s svo-
jo mlado bosta pozneje nastopi-
v filmu skupaj. Zenin, ki je
večkrat poročen—in razte-
žen—je star 55 let, nevesta
je 21 let.

Lewisov odbor pretrgal pogajanja z A.D.F.

Federaciji je bilo odločno povedano, da bo šel Odbor za
industrijsko organizacijo dalje po začrtani poti, če
mu federacija da svoj blagoslov ali ne.

PITTSBURGH, Pa. — Odbor
za industrijsko organizacijo, ka-
teremu načeljuje dinamični vo-
ditelj premogarske unije UMW
John L. Lewis, je bil včeraj star
eno leto. V teku enega leta se je
ta organizacija razvila v mo-
gočno silo, s katero je treba ra-
čunati, pa če je to vseč konzerv-
ativnim voditeljem Ameriške
delavske federacije ali ne. Le-
wis in ostale vodilne glave v
tem odboru, ki reprezentira de-
set močnih unij, ki predstavljajo
eno tretjino celokupnega A.
D. F., so odločili, nadaljevati
započeto delo, v okviru fede-
racije ali izven njega. O. I. O.
je tu in bo ostal tu! S temi be-
sedami je bila sinoči zaključena
dvadnevna konferenca tega od-
bora, ki je odločno povedal vo-
diteljem federacije, da bo na-
daljeval z masnim organizira-
njem delavcev v jeklarskih in
drugih glavnih industrijah in
da bi bil vsak poskus pomirje-
nja sprči sedanjih okoliščin za-
man.

Načelnik odbora Lewis je
včeraj odklonil sestanek s pre-
dsednikom federacije Williamom
Greenom, ko mu je slednji spo-
ročil, da bi sicer bil pripravljen
priti na sestanek, da pa nima
moči, da bi mogel spremeniti
smernice, ki si jih je določil ek-
sekutivni odbor federacije. Z
drugimi besedami, Green je bil
pripravljen govoriti z Lewisom
"kar tako", neuradno, kar se je
videlo Lewisu zgolj tratenje ča-
sa in energije.

Unije, ki so zastopane v Le-
wisovem odboru, je suspendiral
z federacije eksekutivni odbor
A. D. F. še 5. septembra. Le-
wisova sinočnja izjava pomeni,
da je zdaj odvisno od eksekuti-
ve federacije in njene konvenci-
je, ki bo otvorjena prihodnji po-
nedeljek v Tampu v Floridi, ka-
ko se bo rešilo nastali spor med
predstavniki strokovnega in in-
dustrijskega unijonizma. Lewis
je izjavil, da njegov odbor (O.
I. O.) ne bo uradno zastopan
na konvenciji federacije.

Sinoči zaključena konfen-
ca O. I. O. je le še povečala pre-
pad med najmočnejšima delav-
skima organizacijama v deželi
— med O. I. O. in A. D. F. — in
možno je, da se tega prepada ne
bo dalo več premostiti. V tem
pogledu bo velikega pomena
bližajoča se konvencija fede-
racije.

Konferenca Lewisovega od-
bora je bila otvorjena v znane-
nju močnega optimizma, ki je
posledica Rooseveltove volilne
zmage, o kateri je odbor prepri-
čan, da pomeni zanj toliko kot
povelje: "Naprej!" Zato je na-
pravil nove načrte za pospešeno
kampanjo za organiziranje de-
lavcev na industrijski unijski
podlagi v vseh glavnih indust-
rijah.

Zadevna odborova izjava se
glasi: "Odbor pooblašča svoje
organizatorje, da povečajo svoje
organizatorske aktivnosti. V
to svrhu je določil potrebne fon-
de za povečanje organizatorič-
nega aparata in za kritje pove-
čanih upravnih stroškov."

Odbor je tudi udaril po 10-
odstotnem medznem povišku,
ki ga je ponudila jeklarska in-
dustrija svojim delavcem pre-
tekli teden. Odbor smatra to
odločitev "alarmiranih in pre-

strašenih" jeklarskih magna-
tov z limanice, na katere bi ra-
di ujeli delavstvo, da bi poza-
bilo na organiziranje v jeklar-
ski uniji. Toda delavci se ne
bodo zadovoljili s tem, pravi Le-
wisov odbor. "To ne bo zadost-
ovalo kot nadomestilo za kolek-
tivno pogajanje ali spremljivo
ali opravičljivo metodo reševa-
nja medznega vprašanja." De-
lavci hočejo več. Delavci zahte-
vajo, da se jim prizna neokrne-
no pravico do kolektivnega po-
gajanja potom svobodno izvo-
ljenih delavskih zastopnikov.

NACIJI RAZKAČILI POLJAKE

GDYNIA, Poljska. — Te dni
so nacija v svobodnem mestu
Gdanskem napadli dve poljski
hiši, kar je tukajšnje prebival-
stvo tako razburilo, da je v ma-
si protestiralo in razkačeno za-
htevalo orožje, da "vzpostavijo
red v Gdanskem." Poljske o-
blasti so imele polne roke o-
pravke, da so razkačeno mno-
žico pomirile. Oblasti pravijo,
da so nacija v Gdanskem pre-
tepli dva poljska državljana.
Oblasti v Gdanskem pa trdijo,
da sta bila pretepena Poljaka
člana nacijske delavske fronte.

ELEKTRIČNA LEPTNA KURA

LEIPZIG, Nemčija. — Tu so
našli novo sredstvo za ohrani-
tev ženske lepote, ki nima nič
opravit z raznimi mažami in
podobnim. V to svrhu so se
namreč začeli posluževati elek-
tričnega toka, ki baje jako u-
godno učinkuje. V ta namen
so izdelali posebno svilen mas-
ko, obloženo z elektrodami, ki
omogočajo električnemu toku,
da lahko prodre globoko pod
kožo. Pravijo, da elektrika zla-
sti poživlja cirkulacijo krvi v li-
cih.

STAVKO ČUTILJO TUDI V A- LASKI

KETCHIKAN, Alaska. — Tu-
di tukaj so začeli čutiti posledice
velike stavke mornarskih de-
lavcev in zelenjadi. Zaloge bodo
zadostovale le še za nekaj dni.

"It Can't Happen Here"

Kakor smo poročali pretekli
teden, uprizarjajo v cleveland-
skem Zveznem gledališču (Fe-
deral Theatre) na Prospect in
E. 9th St. protifašistično dra-
ma "It Can't Happen Here", ki
je dramatisacija romana z ena-
kim naslovom, katerega je spi-
sal sloviti ameriški pisatelj
Sinclair Lewis. Uprizoritev se
vrše že tretji teden in se bodo
nadaljevale še prihodnji teden.
To delo je bilo istočasno postavl-
jeno na oder v vseh večjih a-
meriških mestih in prvih pet
predstav je obiskalo širom de-
žele nad 90 tisoč ljudi. Upri-
zarjanje te drame se vrši pod po-
kroviteljstvom uprave zveznih
javnih del (WPA), ki financira
uprizorjanje priznanih odrskih
del žirom dežele.

Zahvala

Cankarjeva ustanova se iskro-
no zahvaljuje Mr. A. Dolinar-
ju, ki je brezplačno naslikal o-
glasni napis za prvo prireditel-
Cankarjeve ustanove. — Taj.

"Hlapec Jernej" pride v Cleveland

Ne verjameste? Nu, po-
tem boste morali priti 29.
novembra v naš Narodni
Dom na naši slavni Šen-
klerski avenuji, kjer se bo-
ste lahko prepričali na svo-
je lastne oči, da vas ne mi-
slimo vleči za nos. Toda ni-
kdar ne mislite, da bo pri-
šel Jernej iskat soho svo-
jega stvarnika Ivana Can-
karja, katero so naši "kul-
turni zelnjari" tako imeni-
to varovali, da še vedeli
niso, kdaj jim je izginila
izmed krampov, lopat, gra-
belj in druge navlake, v
mestni lopi v parku! Briga
se Jernej za soho! Kipi in
kipci, sohe in sohice so za
Jerneja brez pomena! On
se požviža na vso spome-
niško šaro na svetu! Kar
on ne prebota išče in za-
hteva, je Pravica! Pravi-
ca, ki so mu jo doslej prav-
tako vztrajno zanižali, ka-
kor jo je on uporno iskal!

Hlapec Jernej išče svojo
pravico, jo išče še zme-
rom! In v nedeljo 29. no-
vembra ga bo to iskanje
zaneslo na oder našega
Narodnega doma. Prišel pa
bo k nam zato, ker je spo-
znal, da je tudi med nami
skupina ljudi, ki kakor on
išče pravico, isto pravico,
zato se jim bo pridružil ter
jim pomagal. V slogi je
pač moč!

Predstavili nam ga bo-
do igralci in igralki dram-
skega društva "Ivan Can-
kar", o katerem veste, da
nas ne bodo razočarali, ka-
kor nas niso še doslej. Či-
sti dobiček te uprizoritve
Cankarjevega najmočnej-
šega dela bodo "Cankarje-
vi" igralci poklonili Cankar-
jevi ustanovi.

Priporočamo vam, da si
rezervirate popoldne 29.
novembra za obisk pre-
stave Cankarjevega "Hla-
pca Jerneja in njegove pra-
vice." Pričakujemo, da se
bomo tedaj sestali v Na-
rodnem domu vsi, ki v res-
nici ljubimo Ivana Cankar-
ja ter se želimo čim bolj
spoznati z njim skozi nje-
gova dela.

Seja

Nocoj se bo vršila redna se-
ja društva "Washington" št. 32
ZSZ, v navadnih prostorih.
Pričetek ob 7:30 zvečer. Član-
stvo je vabljeno, da se udeleži,
ker se mora ukrepati glede po-
slave 10-letnice našega društva.
— Tajnica.

Banke bodo zaprte

Namreč jutri in sicer zaradi
obletnice premirja, s katerim
je bila pred 18 leti zaključena
najbolj krvava vojna v zgodovi-
ni človeštva. Ta dan je v Ohiju
postavljen praznik in javni uradi
in banke bodo zaprte.

Doma iz bolnišnice

Po skoro 3-mesečnem zdrav-
ljenju v Glenville bolnišnici se
je zadnjo soboto vrnil na svoj
dom Andy Kuret, 19016 Arrow-
head Ave. Prijateljem se srčno
zahvaljuje za darove, cvetlice
in obiske.

Vile rojenice

Pri družini Mr. in Mrs. Pitlak
7814 Decker Ave., so se oglasi-
le vile rojenice ter pustile krep-
kega sinčka prvorojenca. De-
kliško ime matere je bilo Jean
Jesenovec.

Zdravniški umori iz usmiljenja

Angleški parlament bo raz-
pravljalo o načrtu, ki bi le-
galiziral take umore.

LONDON. — Angleški po-
slanski zbornici je bil predložen
zakonski načrt, ki določa, da
zdravniki lahko končajo trplje-
nje neozdravljivih bolnikov s
tem, da jih brez bolečin izroče
smrti, seveda, če tako zahteva
bolnik sam in ni več nobenega
upanja, da bi mu zdravniška
znanost mogla pomagati. Načrt
je predložil lord Ponsonby po
enoletni kampanji, katero so
podpirali mnogi odlični zdravniki
in tudi nekateri cerkveni vo-
ditelji.

Splošno opozicijo proti "umor-
om iz usmiljenja" vodijo vodi-
telji katoliške cerkve v Angliji.
Dr. Peter E. Amigo, katoliški
škof v Southwarku, je izjavil,
da "nima nihče pravice do uni-
čevanja življenja ljudi. Moje
mnenje je, da je dobro, če ljud-
je trpijo v vicih že na tem sve-
tu."

Na drugi strani pa dekan epi-
skopalne cerkve Inge priporoča
"umore iz usmiljenja" in ima
veliko zaslombo pri veljavih
svoje cerkve. Poročilo v lon-
donskem listu "Daily Mail" v
katerem je bilo rečeno, da je
neki zdravnik priznal, da je u-
mori pet oseb iz usmiljenja, je
povzročilo ostre razprave. Med
temi so bile štiri osebe, ki so tr-
pele na neozdravljivi bolezni in
novorojeno dele, obremenjeno z
umobolnostjo.

"Vzel sem življenje petim o-
sebam, toda vest me prav nič ne
peče zaradi tega," se je glasila
izjava dotičnega zdravnika, ka-
teroj je objavil omenjeni london-
ski list. "Pred očmi so mi še
vedno veseli obrazi oseb predno
so umrle, ker sem končal nji-
hovo trpljenje. Prav nič se ne
bojim nastopiti pred katereko-
lim tribunalom te dežele in se
zagovarjati, če bo to potrebno."

Agitacijo za legaliziranje "u-
morov iz usmiljenja" je pričel
lord Moynihan, predsednik dr-
žavnega zavoda kirurgov. On
je umrl v septembru tega leta
v starosti 70 let.

Avtna korp. bo raz- delila 75 milijonov

Avtna korporacija General
Motors bo zvišala mezde svojim
delavcem za 5c na uro, obenem
pa jim bo za bošič dala "bonus"
ki v posameznih slučajih ne bo
znal manj kot 35 in ne več
kot 60 dolarjev, kar bo odvisno
od višine mezde posameznega
delavca. V Clevelandu bo delež-
niki tega medznega poviška in
"bonusa" okrog osem tisoč de-
lavcev, ki delajo v tukajšnjih
tovarnah te korporacije (Fish-
er Body in Winton Engine). Ta-
ko je bilo sklenjeno včeraj na
seji upravnega odbora korpora-
cije v New Yorku. Obenem je
bilo sklenjeno, da se bo plačalo
\$1.50 dividende na vsako na-
vadno delnico (common stock),
uslužbenci, ki zaslužijo nad
\$2,400 na leto, pa bodo deležni
še posebnega bonusa. Vsega
skupaj bo korporacija razdelila
75 milijonov dolarjev. Seveda
bodo pograbili levji delež delni-
čarji, kakor vedno. Družba E. I.
du Pont de Nemours, ki lasti
je deset milijonov delnic kor-
poracije (General Motors) bo
na primer dobila — petnajst
milijonov!

Rooseveltovo tolmačenje volilne zmage

Predsednik smatra, da mu je ameriško ljud-
stvo poverilo mandat za uvedbo potrebne
delavske zakonodaje — industrijske zaštite,
brezposelnostnega zavarovanja, starost-
ne pokojnine, itd.

"Prihodnje leto mora prednjačiti v pogledu delavske zakonodaje!"

WASHINGTON. — Pred-
sednik Roosevelt je prepričan,
da je dežela pretekli teden na
nedvoumen način naročila svo-
jim zakonodajnim in eksekuti-
vnim uradnikom, da uvedejo po-
trebno delavsko zakonodajo. Ta-
ko je izjavil v svoji poslanici
tretjemu narodnemu kongresu
za delavsko zakonodajo, katero
je sklicala delavska tajnica Per-
kinsova in na kateri so bili za-
stopani delegati 39 držav in de-
legati raznih delavskih organi-
zacij. Namen konference je bil
proučiti uniformne standarde
delavske zakonodaje v razli-
čnih državah republike.

Predsednik Roosevelt je izja-
vil, da smatra, da ljudski man-
dat zahteva od zakonodavcev,
da "nadaljujejo v tej smeri, do-
kler ne bodo zagotovljene delov-
nemu ljudstvu širom dežele in
v vsaki posamezni državi do-
stojne delovne razmere, vklju-
čivši varne in zdrave delovne
prostore, potrebno oskrbo in
pomoč v slučaju nesreče, indu-
strijske bolezni, brezposelnosti
ali starostne onemoglosti; da-
lje krajše delovne ure, zadostne
letne dohodke, zdrava stanova-
nja in odpravo otroškega dela."

Predsednik je priporočal kon-
gresu, da "resno razmotri, ka-
kako doseči ta cilj", obenem pa
je delegate pozval, da po po-
vratku v domače države pre-
zamejo vodstvo ter delujejo
na to, da bodo prišli potrebni
(Datje na 2. str.)

Delavski glasovi v Cle- velandu

Clevelandski komunisti in so-
cijalisti se ne morejo pohvaliti
z ozirom na izid volitev 3. no-
vembra. Komunistični preds-
kandidat Browder je namreč
dobil samo 2,091 glasov, socia-
list Thomas pa 1,951. Ker Tho-
masovega imena ni bilo na gla-
sovnici v Ohiju, se zdaj lahko
reče, da je v Clevelandu vsaj
1,951 trdnih pristaev socijali-
zma, ki so se potrudili, da so zi-
pisali na glasovnico njegovo i-
me. In to tudi nekaj šteje! Saj
je čudno, da se jih je našlo to-
liko spričo silne poplave za Ro-
osevelta, ki je odnesla s seboj
brez malega vse delavske volil-
ce.

Pogubna nepredvidnost

Dvanajstletni Donald Good-
year z zapadne strani se je vče-
rjaj obesil na neki tovorni avto,
ko pa je hotel skočiti na tla, je
prišel pod zadnje kolo, ki ga je
strlo. Ko so ga pripeljali v bol-
nišnico, je bil že mrtev. S tem
je število smrtnih prometnih žr-
tev v Clevelandu tekom letoš-
njega leta naraslo na 162. Voz-
nik ni vedel, da se je deček obe-
sil na njegov avto in takisto ne,
da ga je povozil. Nesreča se je
zgodila, ko je avto zavil v neko
stransko ulico. Kriv je bil de-
ček sam, toda voznik je bil de-
lež temu obtožen uboja. Tudi
ni imel voznika dovoljenja
(licence).

Kegljišče

Ako vas zanima kegljanje se
poslužite prilike in kegljajte pri
rojaku Franku Bucherju, ki vo-
li kegljišče Norwood Bowling
Alleys, 6125 St. Clair Ave.

V bolnišnici

S Svetkovo ambulanco je bila
prepeljana v Glenville bolnišni-
co Miss Anna Grdovic, 15411
Daniel Ave. Nahaja se v oddel-
ku št. 1

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV P.T.G. & PUB. CO.
VATRO J. GRILL, President
6231 ST. CLAIR AVE.—Henderson 5811
Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Po raznaslacu v Clevelandu, za celo leto\$5.50
za 6 mesecev\$3.00; za 3 mesece\$1.50
Po pošti v Clevelandu v Kanadi in Mexici\$6.00
za 6 mesecev\$3.25; za 3 mesece\$2.00
Zedinjene države za celo leto\$4.50
za 6 mesecev\$2.50; za 3 mesece\$1.50
Za Evropo, Južno Ameriko in druge mozemske države
za 6 mesecev\$4.00; za celo leto\$8.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918
at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the
Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

ALI POJDE ROOSEVELT NA LEVO?

Rooseveltov brezprimerni triumf je pustil deželo vzhleno in veselo. Večina političnih opazovalcev je sicer napovedovala njegovo zmago, toda nad 500 elektoralnih glasov in nad devet milijonov glasov večine, je več kot zmaga. To je uničujoč, nedvoumen odgovor ameriškega ljudstva vsem silam reakcije. In sleherni človek v tej masi je vesel, da je eden izmed milijonov, ki jih je združila želja po dostojnem življenju v dostojnem svetu.

Čigav je ta triumf? Najprej Rooseveltov. Vzlic vračajočim se boljšim časom in političnim prednostim religijonih javnih del, bi bil marsikdo na njegovem mestu izgubil bitko. Utegnil bi postati žrtev sovražne časopisne kampanje, rdečega strahila itd. Toda Roosevelt je obenem dober državnik in politik. Njegova taktika in preračunatost, njegov talent za razkrivanje, njegovo samobvladavanje in neomajani humor, predvsem pa znatno izobraževalno delo, ki ga je bil opravil tekom kampanje, so bili odločilni činitelji v njegovi zmagi. In njegova zmaga je obenem triumf za ameriško delavstvo, ki je izšlo iz teh volitev z večjim političnim prestižem, kakor ga je imelo kdaj poprej v ameriški politični zgodovini. Naposled pa je ta zmaga triumf za razsodnost navadnega državljanca, ki je pokazal, da ne pusti briti norcev iz sebe.

Čegav pa je poraz? Ne predvsem Landonov. On je bil majhen možic, ujet v enem izmed slepih prehodov zgodovine, da brani izgubljeno stvar z zarjavim orožjem obabljenih gesel "amerikanizma" in "svobode." Landon bo čez nekaj tednov najbolj pozabljeni izmed pozabljenih mož, ki so se kdaj potegovali za predsedništvo in izgubili. Toda pravi poraženci so možje, ki so stali za njim in interesi, katere so zagovarjali. Danes žalujejo v Ameriki bogataši — du Pont, Henry Ford, Alfred E. Smith, Liberty ligarji, veliki bataljoni z Wall Streeta in njihove žene, ki so se vrgle proti Rooseveltu s koncentriranim sovraštvom, kakršno poprej ni bilo znano. Danes žalujejo možje slabe volje — Hearst, Coughlin, Gerald Smith in njim podobni. Toda njihovo stokanje je majhne važnosti. Kajti Landonova manjšina, kakor vse posedniške manjšine, je bila mnogo glasnejša, kakor ji je dovoljevalo njeno število ali njen pomen za deželo. Rooseveltova večina pa je bila molčeca, razen, kadar je bilo treba pozdraviti predsednika in — kar je bilo najvažnejše! — na volišču.

Toda Rooseveltova zmaga ni bila triumf za demokratsko stranko. Bila je triumf samo za tri stvari: za moža, za stališče in za naznačeno smer. Mož se imenuje Roosevelt. Stališče je progresivno in nalaga vladi prevzem večje odgovornosti. Naznačena smer kaže na levo — v socialno zakonodajo, varovanje delavskih pravic in v okrnjenje moči monopolistov.

Ko so ameriški volilci l. 1932 izvolili Roosevelta, so to storili predvsem v znak protesta proti Hooveru. Ko so ga letos izvolili ponovno z mnogo večjo večino, s tem niso odobrili le njega, temveč tudi njegove smernice. Njegovi nasprotniki so kričali, da je radikalec in volilci so odgovorili na ta krik s tem, da so poverili Rooseveltu mandat, da gre dalje po poti, ki jo je bil izbral. V svojem zaključku (Dalje v 6. koloni)

UREDNIKOVA POŠTA:

Mlad. zbor na
Holmes Ave.

Koncert mladinskega zbora Slovenskega Doma na Holmes Ave., je v vseh ozirih dobro uspel. Udeležba je bila povoljna in izgledalo je, da so bili navzoči zadovoljni. Celotni koncert jim je uspelo, da so s poskusi priključili nazaj pevce, da so pesmi ponovili. Zgledalo je, da bi ljudje najraje poslušali, kar naprej pozno v noč. To ni nič čudnega, saj so res prav dobro naredili.

Koncert so posetili tudi člani ostalih mladinskih pevskih zborov. Iz Newburgha je bila Mis A. Traven, ki je vnela delavka pri mladinskih zbora. Iz St. Clairja sta bila Mr. in Mrs. Trebec, iz Euclid Village, Mr. in Mrs. Požar in Mr. E. Slokar iz družino. Od Slovenskega Delavskega doma na Waterloo Rd. Mr. Strlep in drugi. To so osebe, ki so aktivne pri mladinskih zbora. Za ostale ki so bili navzoči ne vem imen, toda v imenu odbora izrekam najlepšo zahvalo in kadar bodo njihovi zbora kaj priredili jih bomo gotovo tudi mi obiskali. Taki obiski napravijo dobro razpoloženje na vse, da se človek res bolj praznično počuti. Lepa hvala tudi Mr. L. Semetu za njegovo družabnost in privlačnost. Ob enem letu našega obstoja se je naš mladinski zbor dal slikati, za poznejši spomin na otroška leta.

Ivan Kapelj, tajnik

Novost

Cleveland, O.

Ze ponovno smo povdarjali v naših člankih, da so trgovine, podjetja in uradi naših trgovcev, podjetnikov in profesoristov kar najmodernejshe in najsanitarnije opremljeni. Sleherni naš trgovci "hodi s časom", kakor pravi stara prislovica. Kakor vsak posamezen, tako hodi tudi naša stanovska organizacija Progresivna trgovska Zveza, s časom.

Ze takoj po ustanovitvi so člani sklenili, da hočejo svojim odjemalcem pokazati svojo hvalenost za patronizacijo njih trgovin, podjetij in uradov. Najti je bilo treba le način. Tako je izdajala Progresivna trgovska zveza svojim odjemalcem nagradne listke in srečne številke so bile deležne lepih nagrad. Zveza pa je obljubila, da bo vpeljala spremembo in nudila še nekaj več. Sprememba je bila obljubljena in obljuba se bo sedaj udejavila. V par dneh bodo začeli člani Progresivne trgovske zveze izdajati svojim odjemalcem nagradne listke, ki se bodo popolnoma razlikovali od starih.

V naslednjem bomo podali nekoliko pojasnila.

Pri starih nagradnih listkih ste listke odnesli domov, a nato pazili na objavo srečnih števil. Pregledovanje števil je bilo zamudno in nekoliko sitno, posebno za one, ki velikim številom niso vajeni. Od sedaj naprej vam bo vaš trgovec dal nove vrste nagradnih listek in sicer za vsakih petdeset centov po en listek. Dosedaj ste prejeli mali štiri za dolar, od sedaj naprej pa samo dva. S tem se bo število listkov znižalo in ker bo manj števil v sedcu, iz katerega se srečne številke zbirajo, bo večja prilika da dobite nagrado.

Čim prejmete od trgovca ali podjetnika nagradni listek, smete istega odnesti s seboj domov. Nanj napišete svoje ime in primek ter naslov. To seveda lahko storite tudi v trgovini, nima lahko pristopi, mo gotovo kar pa seveda posebno pri več-

jem nakupu ne bi bilo praktično. Čim je vaše ime napisano na nagradnem listku, odnesete istega v katerokoli trgovino, ki je članica Progresivne trgovske zveze. Listek vržete v skrinjico, ki bo nalašč za to postavljena v vsaki trgovini. Vsaka skrinjica bo zapečatena, da ste zagotovljeni tudi v tem oziru poštenosti in nepristranosti, kakor je načelo slehernega trgovca in podjetnika, ki je član Progresivne trgovske zveze.

Naj ponovimo še enkrat: Od vašega trgovca prejmete za vsakih petdeset centov po en nagradni listek. Na tega napišete svoje ime, primek in naslov, ter ga vržete v skrinjico v trgovini kateregakoli člana Progresivne trgovske zveze.

Kedaj se bo vršilo prihodnje razdeljevanje nagrad? Kake bodo nagrade? Eno in drugo je odvisno od števila listkov, ki bodo deponirani v skrinjice. Zagotovljeni pa bodite, da takih nagrad niste še nikdar v svojem življenju dobili, niti vam jih kdo ni nudil. Zopet boste dobili dokaz, kako pošteno, hvalen vam zna biti vaš resnični prijatelj, ki je Član Progresivne Trgovske Zveze.

Našemu Davidu

G. A. Plutha v Euclidu

Prvi naš, v Egiptu David, se pastirček pri ovcah, mali dečko je korajžen, bojazljivosti ne pozna

Palica njemu za orožje, spretno sukal fračo je, komaj je v moča dostal, bil na boj povabljen je

Narodu v ospredje stopil, vodil jih je na ravan, tam ga čaka vojskovodja ves v železo okovan

Ljudstvo pada na kolena, David fračo zavrti, kamen v glavo ga zadene, goljat mrtve obliži

Boj za Davida končan je, narod kralja ga časti, so device mu poslale hudo, hudo, zagreši

Device so ga zapeljale, pokoro delati prične, psalme žalostne zdaj poje, in po trnja muči se

Naš moderni v Euclid David prišel je iz Slavije, čopič namesto frače rabi, slikar in umetnik je

On za naroda svetinje, vedno trd branik stoji za poštenost, mož z Gorjancev ko jekleneč on drži

Če je družba dolgočasna, in življenje polno tuga, ko pa David k njej prisede, juga, žalost gre od tod

Zatorej David naš iskreni, združ vse Slovence v krog, da vse naroda svetinje, na leta se živijo tod

Hiša Davidova sveta vedno stoji! Kot naš Triglav brani naše mrtve brate, da ne zginejo med lopate

Naša vera naš udi! Pokoj dajmo mrtvim! Kdor obliži naše brate, bo proklet od hiše naše

Jas. Rotter

10-letnica dr. "Washington"

V Clevelandu je vedno kaj novega. Tukajšnji rojaki se vedno zanimajo za zabavo. Tako bo tudi društvo "Washington" št. 32 ZSZ priredilo veselico ob desetletnici ustanovitve društva in sicer 14. novembra v Slov. Del. Domu na Waterloo Road. Društvo "Washington" vabi, da nas poselite isti večer, ker tudi mi gremo na druge prireditve. Naše društvo je precej napredovalo v zadnjem času, za te istega odnesi s seboj domov. Sedaj je kampanja za pridobivanje novih članov. Kdor se želi lahko pristopi, mo gotovo ne bo žal, ker Zapadna Slovan-

Uredništvo "Enakopravnosti" z veseljem priobča dopise naročnikov, kar pa ne pomeni, da se strinja z izjavami ali trditvami dopisnikov. Uredništvo pove svoje mnenje o vsem na drugem mestu, v prvi vrsti v uredniški koloni. Rokopisov se ne vrača.

skaj Zveza nudi dobre pogoje. Pokažimo naši mladini kaj je društvo, da mladina obdrži, kar so starejši začeli. Starši naj pojasnijo otrokom kaj je biti zavarovan pri naših društvih. Da razumete naj vam pojasnim moj slučaj. Pred kratkim sem obiskala tu rojenega Slovence in začela govoriti o društvu in zakaj bi on in njegova družina ne pristopili k našemu društvu. Pa mi reče, zakaj da bi on pristopil v slovensko društvo, da ima rajši zavarovalnino od družine, pravi da je bil njegov oče v tleh društvih pa ko je umrl ni imel nobenega, da bi mu plačal kaj. Ko sem mu pripomnila, da morda ni plačal asessmenta, pravi da kako bi plačal ko ni delal, vsak naj premisli, da tudi zavarovalniške družbe ne plačajo nič, ako ti ne plačaš asessmenta.

Društvo "Washington" vabi vse, da gotovo pridete na proslavo 14. novembra. Igrala bo dobra godba, Kristof bratje. Člani društva bomo potem ob priliki pa povrnili obisk.

Članica.

Kruh v konzervah

Po dveh letih nešteti poskusov je angleškim živilskim kemikom uspelo konzervirati kruh. Odslej bo mogoče hraniti kruh vseh vrst in sestav v ozkih pločevinastih valjih dolgo časa kakor običajne konzerve in ob poljubnem času uživati. Olus se baje ne bo nič spremenil. Treba je le, da bo potem, ko se konzerva odpre, ležal pol ure, da se iz ozračja naskrja potrebne vlage. Krušna konzerva je zamišljena v prvi vrsti kot železna rezerva in jo bodo uporabljale odprave, pa tudi gospodinjstva v primeru, ko jim bo zmanjkalo svežega kruha.

Angleški živilski kemiki so našli tudi način za konserviranje angleške narodne jedi, slovitiga porridgea, ki ga bodo Angleži nosili v konzervnih škatlah s seboj kamorkoli, kjer bi sicer te jedi ne dobili. Vojaške odprave v Palestini so se založile s konserviranimi jedvinami za tri mesece. Pri izdelavi teh konserv so upoštevali palestinsko podnebje. Vse sestave iz angleških proizvodov sadja, zelenjave, mleka in mesa v podobi hlebov.

Rooseveltovo tolmačenje volilne zmage

(Dalje s 1. strani)

delavski zakoni v zakonike njihovih držav.

"Jaz vas zagotavljam, da je zvezna vlada pripravljena izvršiti svoj delež dela, da se napravi te standarde uspešne", je izjavil predsednik ter dodal, da je zvezna vlada takisto pripravljena prevzeti inicijativo v svoje roke, kadar bo to zahteval meddržavni ali splošni značaj položaja. "Prihodnje leto mora prednjačiti v pogledu delavske zakonodaje!" je poudaril predsednik v svoji poslanici, katero je prečitala kongresu delavska tajnica Perkinsova.

Perkinsova je v svojem otvoritvenem govoru poudarila, da se priporočila prejšnjih dveh kongresov za delavsko zakonodajo (prvi je bil sklican l. 1934) privedla do izboljšane delavske zakonodaje v mnogih državah. Alabama, Kentucky, Louisiana, Rhode Island in South Carolina so se na primer zbudile šele po konferenci l. 1934 ter ustanovi-

ŠKRAT

Ocvirki in paprika

Sicer se nisem nikdar smatral za preroka, najmanj še za političnega, vendar si ne morem kaj, da se ne bi malce pohvalil, da sem bil med tistimi, ki so prerokovali politično smrt skrbniku Male cvetke Coughlinu. Zadel smo v črno! Coughlin je danes politični mrtvec! To je tudi sam priznal v soboto, ko je naznanil, da razpušča "diskreditirano" (pa še kako!) "Unijo za socialno pravičnost", s katero je nekoč upal zajahati ameriško ljudstvo ter ga "osrečiti" s klerofašističnim blagoslovom.

Tudi Sweeney je bil tepen, čeprav je bil izvoljen, ker ni bil izvoljen zaradi sebe, temveč zaradi Roosevelta — z drugimi besedami: čisto po nesreči! Mož se tega zaveda in je postal temu spoznanju primerno "priden" in pohleven. Še malo počakajmo, pa bo spet hvalil Roosevelta, kakor ga je nekoč, predno ga je Coughlin vrgel v paniko ter mu s svojo bahavostjo povzročil kurjo polt.

Kar malo čudno se mi vidi, da še ni nihče prišel k meni iskati — Cankarjeve sohe, dasi sem bil malo manj kot obdolen, da sem jo jaz pobasal ... Kolikor vem, doslej ni še nobeden detektiv šnohal okrog mojega doma, tudi Abrahamovi žilani tako čudovito podobni detektiv Tone ne ... Kaj niti sami ne verjamejo svojim tropinam?

Američani si na vsako toliko časa izmislijo kako igro, največkrat otročjo, da si z njo preganjajo dolgočasje. Letos je prišla na vrsto igra "knock-knock", o kateri ste gotovo že slišali in vam je ne bom tolmačil. Povem vam pa, da tudi clevelandski Slovenci ne zaostajamo za Američani. Najnovejša zabavna besedna igra, ki je že več tednov zelo priljubljena, se glasi: A.: "Ti, kje imaš pa Cankarja?" B.: "Doma na omari. In lučko pred njim." Ali pa: — "Glej, da vrneš Cankarja, sicer te bodo obesili na prvo obcestno lampo!" — "Saj bi ga rad, pa mi je ušel, kakor onim." Itd. Variacij je mnogo, v jedru pa so si lične kot jajce jajcu.

Morda je to žalostno, toda dejstvo je, da nisem srečal še niti enega samcatega rojaka, ki bi jokal zaradi neskončne blažnje naših "kulturnih zeljarjev". Smejejo se, to je vse. In če glavni "zeljar" Tone skoči zaradi tega iz kože, se bodo najbrž še bolj smehljali ... Je že tako, da smeh Slovence ne zapusti, zlasti, če ni vzroka za jok.

"Ljubca moja, zakaj s' me zapustila?" je pesem, s katero se tolaži jager Matija, ko išče v pragozdu izgubljenih nad sledove za "do neba visoko logiko" ki mu je zbežljala v grmovje in praprot ...

le polnomočne delavske departamente, Florida in South Carolina sta dobili delavske odškodninske zakone. V Illinoisu, New Yorku in Rhode Islandu so dobili zakone, ki pokrivajo poklicne bolezni, v raznih drugih državah pa zakone o minimalni delavski mezdji, za regulacijo industrijskega dela doma itd. Perkinsova smatra, da je bil ves ta napredek posledica priporočil tega kongresa.

NAHOD MINE V ENI URI

Dunajski zdravnik dr. Adolf Mechner trdi, da je izumil hitro učinkojoče sredstvo zoper nahod, seneno mrzlico in kronično kihanje. Z nekaj časa zdravi ta zdravnik revmatizem z znanim pripomočkom čebelnega strupa. Pri tem je opazil, da učinkuje ta pripomoček tudi zoper nahod.

Učinek je bil še močnejši, ko je vzel namesto čebelnega strupa strup neke južno-ameriške vrste modrasa, ki ga še noče izdati. Izdelal je iz njega preparat, ki ga imenuje viperin in ki ga v podobi mazila vdrigne pacientom enkrat ali dvakrat na dan v kožo podlakti. Pacienti trdijo, da občutijo že po nekaj minutah in celo sekundah, kako jim z masehi nos postaja hladnejši, da morejo z njim dihati. Dobre uspehe je imel dr. Mechner tudi pri seneni mrzlici in posebno pri kihanem nahodu. Tu morajo pacienti kihniti pogostoma 40 do 50-krat zaporedoma, toda po obravnavi z viperinom jim ta dražljaj premine. Mechner je zadnje leto zdravil več sto pacientov z viperinom in dosegel v pretežni večini primerov popoln uspeh.

POTOVANJE BREZ HRUPA

Železniški inženirji že davno sanjajo o vlaku, ki bi vozil brez vsakega ropota. Najdalje so v tem pogledu prišli menda na Francoskem.

Francoske železniške družbe so pravkar naročile več sto novih voz, ki so vsi iz kovine in bodo vozili na velikih mednarodnih progah. Notranjost teh voz je prevlečena z debelim posebnim linolejem, nova kombinacija vzmeti in gumastih plošč bo varovala vagona nenadnih stresljev, kakor n. pr. pri nenadnem zaviranju. Najmodernejša ventilacija in svetljava je nadaljnja odlika teh vozov. Na Francoskem so vagoni tretjega razreda že do slej oblaženi z usnjem, sedaj dolo še naslonila za hrbet in robe. Klopi se bodo razširili, da bo mogoče na njih ponoči udobno spati, da prav tako se razširi prostor med klopi, da bodo mogli ljudje iztegniti noge. Po dolobnem številu kilometrov se bo bel kos blaga, na katerem bo počivala glava potnika, zamenjal z novim kosom. Oddelki za kadilce bodo avtomatične ventilacijske naprave.

PRVI FINANČNI ŠKANDAL

Devaluacija je bila že v starem veku priljubljen pripomoček za reševanje zavoženih državnih gospodarstev. Tudi modrijan Solon, ki je ukazoval v Atenah, je poskušal s tem pripomočkom, ko so l. 536. pred našim štetjem državni dolgovi preveč narasli.

Odredil je razvrednotenje atenske valute za priložni 27 odstotkov. Toda uspeh ni bil strelzal pričakovanjem. Začela se je debela spekulacija na vseh trgih tako, da je debela zašla v še slabši položaj. Ogorčenje ljudstva je strašno naraslo, ko je zvedelo, da je Solon, modrijan, ki je znal tako lopo pridrigovati o morali, o namerah vlade glede devaluacije, pred časom izdal trem svojim prijateljem, ki so to znanje seveda temeljito izkoristili in se osebno obogatili. Tako je prišlo zavoženega devaluacije do prvega velikega finančnega škandala v zgodovini.

(Dalje iz 1. kolone)

nem kampanjskem govoru je Roosevelt izjavil: "Mi smo se šele začeli boriti!" In ameriško ljudstvo mu je zdaj narobe, da ta boj nadaljuje.

Ali bo Roosevelt držal svojo obljubo ter izpolnil pričakovanje ameriškega ljudstva? Roosevelt ima za seboj štiri let predsedništva. On je lahko že utrujen. On je tudi občutljiv človek in mu dene težko, če je obsovažen ali če se ga kliče izdajalca lastnega razreda. In kar je nadvse važno — njegov pogled zaje senčujejo njegovo rodbinsko ozadje, njegova vzgoja, njegove razredne korenine. Saj se že govori o celjenju ran, pri zadetih v volilni borbi; in prihodnje ne sece bo še več tega govorjenja.

Mir je potreben. Toda zavreči vse sadove zmage iz želje po dobri volji vseh skupin, bi bilo slabo.

Ali se bo Roosevelt naglil na levo? Skušnje so nas naučile, da na taka vprašanja odgovarjajo trije činitelji. Prvi je šanjava ekonomske situacije in iz nje izvirajočih potreb. Možje, ki sede v uradih, in njihova filozofija, so drugi činitelji. Tretji pa je organizirana moč delavcev in njihovih zaveznikov. Prva dva činitelja poznamo. Tretji je v razvojemni štadiju in je najvažnejši. Recimo, da ima Roosevelt voljo, energijo in hrabrost, da bo izvedel poverjeni mu mandat. Toda delavci, farmerji in liberalni srednji sloji morajo zgraditi ogrodje, ki bo vse to omogočilo. — Po reviji Nation.

Cleveland, Ohio, 6. novembra, 1936.

Carica Katarina

Zgodovinski roman

— Da mi nisi rekla, — odvrne on, — da je to želvino srce, bi se zaklel, da je to človeško srce.

Vila se nasmeje.
— Razdeliva si to srce, — reče ona, — pol meni, pol tebi!

Ona prime nož, na katerem so se lesketali mnogi diamanti in razreže srce na dva dela. Nato mu ponudi grizljaj na pladnju iz zelenih smaragdov, svojo polovico pa postavi pred sebe na krožnik.

— Izvrstno, — reče ona, — oh, to je užitek. Poskusi samo, — videl boš, da še nikoli nisi okusil boljšega grizljaja.

Almanzor vzame nož in vilice in hoče razrezati na krožniku srce.

Toda v tem trenutku se mu zazdi, da sliši neki tihi, popolnoma tihi glas, ki ni prihajal od njegove lepe sosedice.

— Varuj se človek, jaz sem človeško srce. Jaz sem nekoč bilo za povodno vilo, nahajalo sem se v prsih mladega ribiča. Dal sem svojo blaženost za lepo ženo, ona me je zvalila v globočino, toda tukaj mi je razrezala telo, iztrgala srce in me spremenila v ribo.

Če boš pojedel le košček mojega srca, boš pozabil na vse, kar si na svetu ljubil, postal boš žrtev rdečelase vile, ona bo pila tvojo kri, kakor je pila moje, spremenila te bo v ubogo ribo in vedno boš moral plavati v diamantnem jezeru.

Almanzorja spreleti groza. On odrine krožnik in skoči s stola.

— Nikoli ne bom poslušal tega srca, — vzklikne, — nikoli se ti ne bo posrečilo, vila, da pojem le mal košček.

Lepa rdečelasa žena se razjezi, ona skoči in odleti skozi strop sobe na površino jezera, ki je takoj dobilo črno barvo.

Lepa rdečelasa vila je doživela svoj prvi neuspeh.

Almanzor je bil odslej previden in je jedel samo one jedi za katere je vedel, da mu ne morejo škoditi.

V srcu pa mu je ostala ljubezen do Kriste.

Vsako jutro in vsak večer je molil za njo, zaspal je, misleč na njo in vedno je sanjal o njej.

Doktor Betalesi umolkne.

— Resnično, — reče Potemkin, — veselim se, da je ostal Almanzor zvest, če tudi mu je bilo težko, da ni podlegel rdečelasi lepotic, posebno še, ko se je toliko trudila, da ga osvoji.

— Aleksander, še nisi vsega slišal, — odvrne mladi francoski zdravnik, — še ne veš, če bo ostal Almanzor tudi v bodoče zvest.

— Upan, da bo.

— Toda ti nimaš pravice, da to pričakuješ, ker je on — mož.

— Ti govoriš, kakor da možki nikakor ne moremo ostati zvesti.

— Zdi se mi, da je tako, — odvrne Betalesi, — toda sedaj bom nadaljeval s svojo pripovedko. Sedaj se bova vrnila v majhno hišico v peklenem gozdu, kjer tiho živi Krista, kjer je posvetila svoje življenje bolečinam in žalostim za izgubljenim Almanzorjem.

138. POGLAVJE Tri izkušnje

Da, Krista je žalovala za Almanzorjem, globoko in iskreno, kakor more le zvesta žena žalovati za možkim.

Prve tedne je bila tako obupana, da ni skoraj ničesar jedla, — ničesar je ni moglo razvedriti.

Ni slišala petja ptic, ni se ozirala na nežne košute, — bilo ji je vseeno, če dežuje ali pa si je solnce, če je divjala burja ali

pa je blestel lep pomladanski dan.

Odkar je Krista vedela, da se nahaja njen Almanzor na dnu jezera, je odhajala vsak večer tja, gledala je v globočino, če ne bi morda uzrla kje svojega ljubljeneja Almanzorja.

Ko je bila voda bistra in svetlo modra je videla globoko, — toda kmalu se je površina spremenila, dobila je temno barvo, — kar je storila zlobna vila in Krista se je žalostna vračala domov.

Niti pomislila ni več na to, da bi odšla v vas in si prinesla hrane. Kar je potrebovala, je našla vse v gozdu. Sovražila je vas, ki je povzročila njeno nesrečo.

Če bi ga takrat ne pustila samega na meji gozda, ga ne bi zvalila rdečelasa žena k sebi, Krista bi bila z njim še vedno združena.

Strašne noči je preživela mlada žena.

Vročje solze je točila po blazinah, mislila je na oni čas, ko je Almanzor počival poleg nje, spominjala se je one noči, ko je postala njegova žena.

Toda vse njene solze, vsi njeni vzdihljaji, ves njen obup ji ni pomagal. Almanzor se ni vrnil.

Nekega dne, — Krista je ravno sedela v svoji sobi in pisala Almanzorju pismo, kar je delala zato, da se ji ne zmrači um, — zasliši nenadoma peket konjskih kopit.

Krista se prestraši.

Odkar se spominja, ni nihče, razen nje in njenega deda in pozneje Almanzorja, prodrl v pekleni gozd.

Toda sedaj, ko je odpila okno, zagleda sijajno povorko. Spredaj je jezdilo dvanajst jezdecov. Za njimi je prihajala zlata kočija, v kateri se sedel neki človek, oblečen v prekrasna oblačila.

Množica služabnikov je jezdila za vitezom.

Pred hišico se povorka ustavi, vitez izstopi iz svoje kočije in stopi k njenemu oknu.

— Ali si ti lepa Krista? — vpraša on.

— Da, gospod, ime mi je Krista, — odvrne mlada žena, — toda lepa sem le za enega.

— To je ponosen odgovor, — reče vitez, — kaj drugega od tebe nisem niti pričakoval. Krista, ali smem vstopiti? — ali lahko prenočim pri tebi?

— Ne morete, gospod, — odvrne Krista, — moj mož je sicer daleč, toda vendar ne bi bilo prav, če bi ostal tujec preko noči pri meni.

— Da, to je prava čistost, o kateri sem sanjal, — vzklikne vitez zadivljeno. Krista, iskreno ti bom priznal: Jaz sem kralj, moji preroki pa so mi razložili sanje, ki sem jih sanjal pred sedem krat sedem tedni. Ponujam ti cesarsko krono.

Odslej boš delila z menoj prestol, a tukaj Krista, sem ti prinesel majhen del onega bogastva, ki te čaka v tvoji novi domovini.

On da z roko znak, — sluge odpro zabožke, ki so vsebovali neizmerno zlata in dragega kamnja.

Bilo je tu vsega, kar more razveseliti žensko srce.

Tu so bile verižice, igle, prstani, vrvice in obleke iz najboljših svile.

Toda najlepše, kar ji je kralj prinesel, je bil beli slon.

Ta je znal napisati s svojim rilcem v pesek Kristino ime. — Ogromni njegovi zobje pa so veljali velikansko premoženje.

— Vse to je tvoje, draga moja Krista, — reče kralj, — toda še več boš dobila, če se od-

ločiš oditi z menoj v moje kraljestvo. Ali hočeš postati moja žena, moja kraljica? — Lahko bi sicer izbral med princesami, toda bogovi mi niso poslali zaman onih sanj, s katerimi so me opozorili na tebe. — Vem da bom le s teboj srečen.

— Plemeniti kralj, — odvrne Krista brez obotavljanja, — ukažite svojim slugam, da zopet zapro zaboje in da jih naložijo na vozove in kamele. Moje srce ne kopni po zlatu in dragulji, moje srce si želi le ljubezni, ki sem jo izgubila, odkar nimam več svojega ljubljeneja moža.

— Ali te ne morem nadomestiti tvojega moža? — jo vpraša kralj.

— Jaz sem sicer le neznatna, enostavna žena, — reče Krista, — toda eno čutim:

— Milega človeka ne more nihče nadomestiti. Kdor je enkrat iskreno in globoko ljubil, ta ne more zopet ljubiti in zato je boljše, plemeniti kralj, da si izbereš kako princeso in postaneš z njo srečen!

— Toda, če ste žejni, vam bom prinesla sveže vode iz studenca, če pa ste lačni, imam kruha in mleka.

Lačen sem tvoje ljubezni, Krista! — vzklikne kralj in jo hoče prijeti za roko.

Krista zapre hitro okno.

— Ali mi ne boš nikoli pripadala? — vzklikne kralj in Krista se zazdi, da je njegovo telo nenadoma postalo veliko kakor ogromni hrast pred njeno hišico.

— Nikoli! — Nikoli! — odvrne Krista. — Ljubim samo Almanzorja!

Zdajci pa nastane v gozdu strahovito neurje.

Silovit vihar začne lomiti veje, zemlja se strese, kakor da bi hotela pogoltniti hišico. Ko je Krista pogledala skozi zaprto okno v gozd, je videla, da se cela povorka izpreminja v meglo in da je končno izginila proti obali jezera.

Krista se zgrudi na kolena in začne moliti, — zaklinjala je Boga, da jo obvaruje pred vsako nevarnostjo.

In zopet so minili trije meseci. Krista ni več mislila na kralja.

Neke noči potrka nekdo na vrata.

Krista se zbudi.

— Odprite, — v božjem imenu, odprite! — zakliče zunaj neki moški glas pred hišico.

Krista je spoznala, da se nekdo nahaja v nevarnosti.

Krista skoči iz postelje.

— Oh, Bog, kdo je to? Kdo želi vstopiti ponoči?

Zunaj je divjala strašna burja, neprestano je deževalo, po gozdnatih tleh pa so tekli potoki. V tem strahovitem neurju je hodil človek po gozdu.

— Kdo ste? — vpraša Krista in stopi še napol oblečena do vrat.

— Ako imate srce, — reče neznanec, — odprite vrata in me skrijte. — Jaz sem ubog kaznjene, ki mora za kazen v Sibirijo.

— Posrečilo pa se mi je, da sem stražnikom pobegnil, — oni me preganjajo, — oh, Bog, usmili se me, — odprite!

— Počakajte trenutek, — odgovori Krista.

Ona se vrne v svojo sobo in

si ogrne svojo divno telo z dolgim plaščem.

Vedela je, da je bila neprevidna, toda čutila je usmiljenje in to čuvstvo je bilo močnejše, kakor vse drugo.

Ona stopi k vratom in jih odklene.

Na pragu je stal neki vitki, lepi mladenič. Oblečen je bil v sivi plašč kaznjencev, toda bil je popolnoma raztrgan, — dokaz, da je resnično pobegnil in dolgo blodil po gostih gozdovih.

Ko je zagledal Kristo, se zgrudi na kolena, ji poljubi rob njene obleke in se ji s solzami v očeh zahvali za rešitev.

— Dovolite, da ostanem pri vas do zore, — reče on, — nato bom nadaljeval svoj beg. Sedaj imam že otekle noge, — ne morem se več držati na nogah, — dovolite, da prenočim pri vas.

— Poslušajte, — odvrne Krista, — sama sem v hiši in se ne spodobi, da bi vam dala prenočišče. Storila pa bom izjemo, ker ste kaznjene.

Dajte mi svojo roko in prisegajte pri spominu na svojo mater, da boste spoštovali v meni ženo in da ne boste poskušali pridobiti si moje ljubezni!

— Prisegam vam! — odvrne lepi mladenič brez vsakega obotavljanja.

Krista ga odvede v sobo, pogrne mizo, tujec sede in začne jesti, kakor da že dolgo ne bi okusil jedi.

— Sedaj pa, — reče Krista, — pojdite k počitku. V kuhinji sem vam pripravila ležišče. Vrata med menoj in vami bom zaklenila, jutri zjutraj pa lahko odidete iz hiše, ne da bi se poslo-

vili od mene, — kruh in meso, ki sta v kuhinji na mizi, lahko odnesete s seboj.

Kaznjene se zahvali za vse, oči se mu orosijo in se poda natov v kuhinjo.

Krista se sleče in se vleče v posteljo.

Toda nikakor ni mogla zaspati.

Misel, da se nahaja tujec pod njeno streho, jo je strašno tlačila in ona se spomni svojega Almanzorja.

— Ah, ko bi le že napočilo jutro! — vzdihne Krista. — Ko bi se le že zdanilo, potem bi zopet bila sama.

Bledi mesec je razsvetljeval sobico.

Zdajci pa se Krista zdrzne, — kuhinjska vrata se počasi odpro.

Vedela je, da jih je zaklenila, ni pa si mogla razložiti, kako to, da se sedaj zopet odpirajo. Na pragu se pojavi mladenič.

Svojo obleko je slekel, oblečen je bil v dolgo belo srajco.

Predno se je Krista prav zavedla, se je že vsedel na rob njene postelje in jo objame.

— Krista, lepa moja Krista, bodi moja! — vzklikne mladenič. — Oh, ne morem ostati tam

zunaj, tako daleč, a vendar tako blizu tebe.

Krista se ni mogla braniti. Lep je bil, — lep, kakor mladi bog.

Vitek je bil in močan, njegov obraz je bil lep, oči pa so se mu svetile.

Ona pa je živela že pol leta sama!

(Dalje prihodnjik)

Proda se

Hiša za eno družino, 5 sob, kopališče, furnice, garaža, velik lot. Nahaja se v Collingwoodu, blizu 140 ceste. Cena \$3,600. Plača se takoj \$700, stalo na lahka mesečna odplačila. Vprašajte pismeno ali osebno pri

MATT PETROVICH

253 E. 151st St.
Tel.: KENmore 2641 J.

666 PREHLAD VROČINO
TEKOCINA, TABLETI MAZILO, NOSNE KAPLIJICE
Poskusite "Rub-My-Tism" — Najboljše na svetu.

Želodčno zdravilo iskreno priporočamo

Chicago, Ill. — "Uživam Trinerjevo grenko vino, kadar trpim na želodčnih ali neprebravnih nerednostih, in priporočam ga lahko vsakomur iskreno. — Mrs. Susanna Perkins. Uživam ga lahko vsakomur iskreno. — Mrs. Susanna Perkins. Ne preizkušajte s kakimi drugimi odvajalnimi sredstvi. Uživajte Trinerjevo grenko vino, ki je v zadnjih 45 letih delovalo, da je najbolj zanesljivo zdravilo proti zaprtju, plinom, slabemu teku, glavobolom, nemirnemu spanju in podobnim težkočam.

— Pišite po brezplačni vzorec:

Triner's Bitter Wine Co., 544 S. Wells St. Chicago, Ill.

Send me a free sample.

Name _____

Address _____

Lucky za Vas

—Je Lahka Kaja!

NI KAZNI ZA GRLO!

— Je lahka kaja

Če ste hripavi pri igri, to ni ed kajenje ... če kadite lahko kajo — Lucky. Ko moški s košaro kriči "cigare, cigarete," kriknite za lahko kajo ... kriknite "Lucky!"

Luckies — lahka kaja

BOGATEGA, ZRELEGA DELA TOBAKA — "IT'S TOASTED"

Zaščitite to grlo!

Zaustavite ta kašelj ... to sirovo draženje ... sežite po lahki kaji ... po Lucky! Bodisi da kričite in nazdravljate igralcem, ali pa samo govorite, pojdite in se smejete doma, je na vašem grlu davek, ki ga težko prezrete. Zatorej ko izbirate vašo kajo, se izplača dvakrat pomisliti. Sežite po lahki kaji ... Lucky ... in dobite dobrodošlo zaščito grla, ki jo nudijo samo Luckies — izključno zaščito grla, "It's Toasted." Ko greste prihodnjik kam, vzemite dosti Luckies s seboj. Niso samo dobrega okusa, ampak tudi ohranijo dober okus ves dan ... kajti Luckies so lahka kaja — in lahka kaja pusti grlo čisto — čist okus.

★★ ZADNJA NOVICA! ★★

"Samo 3 krat sem zamudil poslati svojo pristopnico" — Mornar

Mornarji Strica Sama dobe čas za preizkušnjo svoje izvežbanosti v naši Lucky Strike "Sweepstakes." Mornar Spangenberg z U. S. S. Mississippi je navdušen prijatelj "Sweepstakes" in piše: "Samo trikrat sem zamudil poslati svojo pristopnico. Pošljem jo, kadar bo je ladja v ameriškem vodovju."

Ali ste se vi že pridružili? Ali ste dobili vaše okusne Lucky Strikes? — Naravnajte na "Your Hit Parade." Poslušajte, sodite in primerjajte melodije — potem pa poskusite Vaše Lucky Strike "Sweepstakes."

In če še ne kadite Luckies, kupite danes zavoček in jih poskušajte. Mogoče nečesa pogrešate.